SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI No. 213. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 9, 1994. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го ЛИСТОПАДА 1994. Ч. 213. РІК CI

В УКРАЇНСЬКІЙ АРМІЇ ПОШИРЕНА ЗЛОЧИННІСТЬ

Київ. — Тут у четвер, 3-го листопада, відбулася нарада з питань суспільного захисту військовослужбовців.

Міністер оборони України Валерій Шмаров у своєму виступі зауважив, що число порушень в армії, порівняно з минулим роком, зросло на 47 відсотків. Минулого року було порушено 147 карних справ, а цього року — 215. За словами Шмарова, в армії „процвітає корупція і розкрадання". На думку міністра, морально-психологічний стан в армії дуже знизився тому, що 72,000 вояків не мають житла. Наступного року Міністерство Оборони плянує забезпечити житлом 20,000 вояків. А щодо програми виведення армії з кризи, Шмаров сказав, що її в нього немає, але є послідовний плян, який цьому сприятиме.

Страйкують шахтарі Криворіжжя

Кривий Ріг (УНІАР). — Тут 13-ий день триває страйк та проходять демонстрації шахтарів, які протестують проти важких умовин праці. Зустріч з міністром промисловости Анатолієм Голубченком, яка відбулася 28-29-го жовтня не вирішила.

Протягом останніх трьох днів шахтарі пікетували шахту „Ґвардійська". Не обійшлося і без зіткнення з міліцією. Шахтарі вимагають узгіднити заробітну платню з цінами на споживчому ринку, зняти обмеження з пенсій, запровадити ефективний механізм індексації заробітків і пенсій, затвердити 10-відсоткове оподаткування для всіх шахт Кривбасу, укласти тарифні угоди на 1995 рік між гірничими об'єднаннями та Міністерством Промисловости України.

Свої вимоги страйкарі надіслали до Кабінету Міністрів і Верховної Ради України.

Учителі звернулися до Президента Л. Кучми

Київ (Р. Р.). — У п'ятницю, 4-го листопада, газета „Нєзавісімость" надрукувала звернення Творчої Спілки Вчителів України до Президента Леоніда Кучми.

За дорученням педагогічних громадських організацій і вчительських конференцій, автори звернення пишуть: „Не буде в нас своєї держави і перетворимось ми в нікчемну і небезпечну для інших народів націю, якщо не зупинемо процес нищення освіти... Кого може виховати напівзодягнений і голодний вчитель, для якого уже не соромно і неаморально проклинати свою державу і зневажати своїх провідників, забрати продукти з дитячої гуманітарної допомоги і продати атестат. Слава Богу, життя штовхнуло на це покищо тільки одиниці, але готові до такого вже багато хто".

Учителі пишуть, щоб Президент не вірив тим, хто його запевняє, що в Україні чудова система освіти. Сьогодні тисячі учителів залишають школу, щоб якось заробити в іншому місці і врятувати власних дітей від голоду. Учителі везуть сало до Москви, торгують на ярмарках, продають каву в бюрах своїх колишніх учнів.

Повіривши Президентові, сказано у зверненні, вчителі продовжують працювати, але вони хочуть, щоб і керівники не забували про тих, хто навчив їх читати і писати.

Розпочала працю Рада реґіонів

Київ (Р. Р.). — Тут у середу, 2-го листопада відбулося перше засідання Ради реґіонів, на якому головував Президент України Леонід Кучма.

Як уже інформовано, Рада реґіонів створена з ініціятиви Президента з метою узгодження дії між центральною владою і місцевими радами під час проведення економічних реформ. До Ради реґіонів увійшли голови обласних рад, представники керівництва Автономної Республіки Крим та представники Київської і Севастопільської Міських Рад.

Учасники засідання обговорили шляхи взаємних консультацій та узгоджених дій, розглянули проєкти законів про місцеві ради, лібералізацію цін, суспільний захист населення та інші важливі питання.

Президент України призначив стипендії

Київ (Р. Р.). — Як повідомила газета „Голос України" 4-го листопада, постановою Кабінету Міністрів затверджено положення про порядок призначення стипендій Президента України студентам вищих навчальних закладів і аспірантам. Стипендії Президента призначається тим, хто досяг найкращих успіхів у навчанні та в науковій праці. Кандидатів висуває рада науковців двічі на рік, згідно з успіхами на черговій сесії. Для аспірантів — один раз на рік за наказом керівника міністерства чи установи, де працює науковець.

Студентські стипендії сягатимуть від 765,000 до 900,000 карбованців на місяць. Аспіранти отримуватимуть два мільйони карбованців на місяць. Постанова про це діє від 1-го вересня цього року.

Сі-Бі-Сі висвітлить фільм Ю. Л угового

Торонто.- Як повідомила Українсько-Канадська Асоціяція Громадських Прав, документальний фільм Юрія Лугового про перший національний табір інтернованих в Канаді „Воля мала ціну", таки буде показаний на канадському крайовому телебаченні Сі-Бі-Сі, як також і на програмі „Сі-Бі-Сі Світ новин". Про зміну думки телевізійної мережі Сі-Бі-Сі у справі висвітлення згаданого фільму повідомив канадську Палату Громад в Оттаві президент згаданої телевізійної мережі Антоні Манера у вівторок, 1-го листопада. До того часу речники Сі-Бі-Сі казали, що мережа не має в пляні висвітлювати цей фільм.

Голова Українсько-Канадської Асоціяції Громадських Прав Джан Григорович з радістю привітав нове рішення Сі-Бі-Сі, бо на його думку телевізійна мережа безпосередньо фінансована платниками податків повинна подавати такі фільми на своїх передачах. „Висвітлення цього фільму допоможе нашій організації довести до відома мільйонів канадських громадян про незаконне та несправедливе інтернування українських канадців".

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ВІДВІДАЛА ТУРКМЕНІСТАН

Київ (Р. Р.). — У п'ятницю, 4-го листопада, Президент України Леонід Кучма, на чолі української делеґації, вилетів до Туркменістану. До делеґації увійшли: міністер закордонних справ Геннадій Удовенко; віцепрем'єр-міністер Ігор Мітюков; секретар Ради національної безпеки при Президенті, радник Президента з питань національної безпеки Володимир Горбулін; міністер промисловости Анатолій Голубченко; міністер зовнішньоекономічних зв'язків Сергій Осика; міністер машинобудування, військово-промислового комплексу та конверсії Віктор Петров; міністер економіки Роман Шпек; голова Державного комітету нафти і ґазу Михайло Коваленко; голова Державного комітету ресурсів Леонід Корнієнко та інші офіційні особи.

Як повідомляє аґентство „Укрінформ", напередодні поїздки Президента України до Туркменістану, президент ЗСА Билл Клінтон у телефонічній розмові попросив президента Туркменістану Супермурата Ніязова перенести виплату Україною боргу за ґаз на кінець 1995 року. Президент ЗСА підкреслив, що з сильною економікою Україна стане надійним партнером Туркменістану і відкриє широкий ринок для туркменських товарів.

Інша урядова делеґація України, очолювана віцепрем'єр-міністром Володимиром Плітінним, вилетіла до Ґвінеї, де у її столиці Конакрі відбулася зустріч з міністром закордонних справ цієї африканської країни Козо Суманіґі. Сторони погодилися, що природні багатства Ґвінеї і науково-технічний потенціял України є добрим підґрунтям для співпраці у різних напрямках. Підписано низку взаємовигідних угод.

У Кабінеті Міністрів України підписано низку важливих угод з Молдовою про торгівлю та співпрацю на 1995 рік. З українського боку документи підписав віцепрем'єр-міністер Валерій Шмаров, з молдавського — заступник прем'єр-міністер Молдови Валентин Кунєв. Останній висловив велике задоволення підписаними угодами і додав, що в найтяжчі для молдави роки їм найбільше допомогла Україна.

В Україну прибула делеґація Комітету закордонних справ британського парлямнту для переговорів з питань міжнародної політики та безпеки. У складі делеґації — дев'ять осіб і її очолив член британського парляменту Дейвід Гавел. Передбачається зустріч з міністрами та депутатами Верховної Ради України, а також з українськими науковцями. Обговорюватимуть українсько-британські військові зв'язки та проблеми нерозповсюдження ядерної ядерної зброї.

Успіхи української Віолетти

Київ (Р. Р.). — Як інформує газета „Кієвскіє Ведомості" з 4-го листопада, молода українська співачка Оксана Аркаєва успішно дебютувала в опері Дж. Верді "Ля Травіята" на сцені Віденського експериментального музичного театру.

Цього року Оксана здобула перемогу у престижевому конкурсі „Опералія 94", проведеного під еґідою Плясідо Домінґо. Після цього конкурсу вокалістів, українська співачка отримала запрошення виступити на оперних сценах Цюріху, Відня і Ню Йорку.

Відбулася виставка врятованої спадщини України

Джерзі Сити, Н. Дж (А. Оленська-Петришин). — Під назвою „Врятовано для України" цього літа в Українському Домі в Києві проходила виставка врятованої мистецької спадщини України. На виставці була представлена тільки мала частина тих цінностей, які вдалося сконфіскувати на митницях за час існування української держави. Згідно із тоді ще Міністром Культури Іваном Дзюбою, „на привеликий жаль, на митниці затримується менше, як проходить" пограбованих скарбів України.

Задум виставки вийшов саме із факту втрачених цінностей на митницях. Міністерство Культури України, у співпраці з працівниками митниць, влаштувало цю виставку, щоб показати маштаби втрати і звернути увагу громадськости і Уряду, що ситуація справді критична і що потрібно посилити контролю на митницях.

Виставка зробила сильне враження кількістю і якістю чудових експонатів із раніших років історії України. Вона включала іконопис, старовинні книжки, нумізматику, декоративні та ужиткові речі тощо. У численному відкритті брали участь представники митниці, які, здавалося, з особливим захопленням розповідали про свою працю та про майбутні посилення методів конфіскування незаконно вивожуваних цінностей. Ефективність виставки була зокрема підсилена усвідомленням, що всі представлені цінності могли бути втрачені для України навіки.

Проблема цінностей України також критична тому, що переговори з Росією про повернення незаконно вивезених українських мистецьких експонатів є покищо в застої. Згідно з І. Дзюбою, Росія практично відмовляється від переговорів. Дещо краще виглядає ситуація з Німеччиною і Польщею, з цими державами ідуть переговори.

Ще одна проблема в тому, що багато цінностей в Україні знаходяться у приватних колекціях, де немає відповідних умовин для збереження експонатів. Колектори також не завжди признаються, що в них є цінності, бо бояться, що Уряд може їх забрати.

Щоправда, в Музеї Тараса Шевченка була недавно також виставка ікон саме з приватних колекцій. Організатори виставки закупили ікони з відомих колекцій, щоб врятувати їх для України.

ЛЬВІВ. — Директор Центру Економічних Реформ Володимир Лановий під час зустрічі з підприємцями области, а також з науковцями та молоддю, сказав, що у Львові плянується створити обласний відділ Центру Економічних Реформ. На запитання коли буде зменшено податковий тиск на підприємців, Лановий відповів, що „причина всіх застоїв у політиці". Саме тому він став політиком, хоча за фахом — економіст. За словами В. Ланового, від наступного року податок з доходу буде змінено на податок з прибутку. Крім того, незабаром буде введено податок на майно підприємств. Але сам він не схвалює такі нововведення, бо цей податок „стане новою перепоною у збільшені виробничих фондів.".

Потік нелеґалів з Китаю зростає

Ню Йорк. — Американська преса в останні дні повернулася до теми нелеґальних імігрантів.

Рік тому на кораблі „Ґолден Венчур", що сів на мілину поблизу нюйоркського порту, знайшли три сотні китайців, які нелеґально діставалися до Америки.Десять з них скочили у воду і спробували допливти до берега, але всі втонули.

Після того трагічного інциденту американський Уряд мусів застосувати більш ефективні заходи проти нелеґального проникнення китайців у країну.Однак проблема виявилася поважнішою, ніж передбачали чиновники зі Служби іміграції і натуралізації. Достава втікачів з південних китайських провінцій є дуже добре спляноване і вміло організована. В 1993 році число затриманих становило вже 2,500 осіб. Очевидно, не меншій кількості їх вдалося таки ступити на американську землю, цим самим автоматично, згідно з Конституцією ЗСА, дістаючи право просити політичного азилю.

Після випадку з „Ґолден Венчур" прибережна сторожа ЗСА почала перехоплювати кораблі з нелеґалами, не даючи їм можливости увійти в американські води. Протягом цього року перехоплено понад 20 таких кораблів. Відтак китайців відконвойвано у Мехіко, а звідти депортовано на батьківщину.

Організатори достави нелеґалів беруть за кожного „пасажира" від 20,000 до 30,000 дол., після чого китайці перреважно прагнуть поселитися в Ню Йорку, де легше переховуватися і де є більше праці, тобто більше шансів швидше відробити свої борги.

Як повідомив керівник криміналістичного бюра Служби іміграції і натуралізації Джан Райт, тепер маршрут нелеґалів змінився. Китайців везуть в Домініканську Республіку, звідти їх невеликими групами на моторових човнах перевозять в Пуорто Ріко, де прикордонна служба значно слабша, ніж в ЗСА. А з Пуорто Ріко до Ню Йорку дістатися вже не є великою проблемою.

З'явилася загадкова хвороба

Закарпаття. — Тут померли молоді й здорові люди від „свинцевої чуми„.

Першими захворіли п'ять робітників у селі Солотвине із соляних шахт, з них три померли. У їх крові виявлено важкі метали понад норму. Згодом захворіли люди, які ніколи в соляних шахтах не працювали. Заки лікарі вивчали хворобу, з'явилися хворі з сусідніх із Солотвиним селах Тячівського району, а також у Міжгірському, Іршавському та інших районах. Симптоми ті ж самі: підвищена кількість важких металів у крові, видимі ознаки анемії, гострий біль у шлунку, закріплення кишечника, гарячка. Вмирають переважно 20-30-річні люди, які пили горілку, привезену із Східньої Европи. Тому лікарі підозрівають, що причиною може бути отруйна горілка, однак, це — одна з версій. Пошуки причин „свинцевої чуми" продовжується.

ПОЇЗДКА НА БЕНКЕТ

Нюарк, Н. Дж. — Повідомляємо зацікавлених з Нюарку, Ірвінґтону і околиці, що в суботу, 19-го листопада 1994 року, поїде до Ню Йорку автобус з учасниками бенкету. Ще маємо около десяток вільних місць. Зголошуватися треба до слідуючих представників: Осип Труш — тел.: (908) 688-6133 і Михайло Дзіман — (201) 761-7197. Про час і місце виїзду поінформують вищезгадані організатори.

Росія нібито виявила у своїх водах американського човна

Мурманськ, Росія. — В інтерв'ю для московського інформаційного аґентства ІТАР—ТАСС один з командирів російської військової Північної фльоти контр-адмірал Боріс Санніков остеріг, що у випадку повторного входження чужого підводного човна в російські територіяльні води буде наказано застосувати щодо нього бойову зброю.

Два дні до цієї заяви російські протипідводні кораблі зафіксували в Баренцовому морі чужинецького човна, який перебував у російській екваторії протягом декількох годин.Адмірал Б. Санніков ствердив, що має всі підстави вважати, „що той човен належить американським військово-морським силам". Він також сказав, що за останні два роки це вже третя спроба порушити російський морський кордон, і всі ці спроби слід віднести на конто військової фльоти ЗСА.

Ірак погодився сприяти ООН

Каїр, Єгипет. — Місцеві газети повідомили, що Ірак у спеціяльному посланні на адресу виконавчого голови комісії ООН в питаннях знищення іракської хемічної зброї та ракетної техніки Рольфа Еккеуса, в якому погоджується сприяти йому у виконанні дорученого міжнародною спільнотою завдання.

Спостерігачі трактують цей крок як спробу Багдаду поліпшити стосунки з ООН, які до краю загострилися місяць тому у зв'язку зі збройною провокацією Саддама Гуссейна на іраксько-кувайтському кордоні.

Тим часом з'явилися нові ознаки розколу в колись монолітній антиіракській коаліції. Туреччина, яка була активним членом цієї коаліції, висловилася за скасування або полегшення санкцій проти Іраку. Турецький прем'єр-міністер Тансу Чіллер під час зустрічі з державним секретарем ЗСА Ворреном Кристофером у Касаблянці, Марокко, де відбувалася економічна конференція щодо Близького Сходу, ствердила, що санкції ускладнили внутрішню ситуацію не лише в Іраку, але й у Туреччині.

Вже після цієї розмови стало відомо, що Туреччина посилає в Багдад делеґацію, щоб обговорити проблему випомповування нафти з іракської труби, яка проходить череа турецьку територію. Нафту в трубі законсервовано відразу після війни в Перській затоці.Туреччина, економіка якої постраждала у висліді нафтового ембарґо проти Іраку, тепер хоче продати частку палива, що стоїть без діла понад чотири роки.

В АМЕРИЦІ

У НЕДІЛЮ, 6-ГО ЛИСТОПАДА, відбувся в Ню Йорку 25-ий з черги маратон, у котрому участь взяло 27,665 зареєстрованих осіб, які визначеною 26.2 милевою трасою пробігли крізь всі п'ять райони великого Ню Йорку. Першунами цьогорічного маратону стали 21- річна Теґля Льорупе з Кенії та 26- річний Ґерман Сільва, з Мехіко. Тепла і водночас дощева погода не була надто прихильною для змагунів, бо була до деякої міри спричинником трьох смертних випадків серед учасників маратону.

РЕСПУБЛІКАНЦІ ДАЛЬШЕ говорять про свою перемогу у цьогорічних виборах, зазначуючи при тому, що зі здобуттям 40 місць у Палаті Репрезентантів вони стануть більшістю. Якщо б ці припущення республіканців здійснилися то це буде в Палаті Репрезентантів перша перевага республіканців за останні 40 років. Одначе демократи не здаються, хоча допускають можливостей здобутків республіканців у цьогорічних биборах та не до такої міри, щоб здобути перевагу.Бо з такою перевагою, республіканці здобули б також і пост спікера, яким у цьому випадку ставби Нют Ґінґріч з Джорджії.

У ЦЕЙ ПОЛІТИЧНО НАПРУЖЕНИЙ час виборчої кампанії для багатьох американців з різних партій, болючим і несподіваним ударом було повідомлення колишнього президента ЗСА Роналда Реґена про його хворобу. Минулої суботи, 5-го листопада, Р.Реґен перед цілим світом заявив, що тепер на 83-му році життя лікарі відкрили, що в нього проявилися перші познаки повільної, але дуже нищівної хвороби Алцгаймера. З його заяви всі збагнули, що його найбільше тривожить не сама хвороба, але турботи які впадуть на його дружину Ненсі. На думку багатьох , це ще один раз підтвердило, що колишній президент Р. Реґен завжди був людиною твердої вдачі.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ УРЯДУ зазначують, що президент Билл Клінтон вирішив відкликати тисячі американських вояків з Гаїті та з околиць Перської затоки. На думку аналітиків це є далекосяжне політично-військове рішення, зокрема коли це опубліковано під час виборчої кампанії. Сподіються, що це рішення Президента до 1-го грудня дасть змогу 6,000 воякам повернутися з Гаїті, а до кінця грудня сподіються відкликати майже всіх 7,800 вояків з околиць Перської затоки.

У НЕДІЛЮ, 6-ГО ЛИСТОПАДА, в місцевості Юніон у Південній Каролайні, громадскість разом із членами рідні відпровадили на вічний спочинок трирічного Майкла і 14 місячного Александра Смитів, яких згідно з оскарженнями убила мати, 23 річна Сузан Смит. Понад 1,000 осіб були учасниками цього жалібного похорону двоє в нічому невинних дітей, які стали жертвою непорозумінь між батьками. Присутній на похороні батько хлопчиків Дейвид Смит в оточені родини дуже переживав цю трагедію.Оскарженої в цьому злочені матері на похороні не було.

У СВІТІ

РОСІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Віктор Черномирдін відмовився від візити у Польщу. В кінці жовтня на Східній залізничній станції Варшави російських пасажирів пограбували ракетери, а коли пориводжені люди звернулися за допомогою до поліції, то скуштували ще й поліційних палиць. Комісія російського парляменту в міжнародних питаннях оприлюднила спеціяльну заяву, в якій антиросійську акцію у Варшаві потрактувала як „грубу провокацію, спрямовану на отруєння російсько-польських стосунків".

НА МІЖНАРОДНІЙ економічній конференції в питаннях Близького Сходу, яка віудбулася у Марокко, арабські країни відмовилися фінансувати ізраїльсько-арабський банк розвитку, ідея створення якого належить ЗСА. В першу чергу малося на увазі Савдійську Арабію, як найбагатшу нафтодобувну країну в реґіоні. Однак вона вважає це неможливим для себе, оскільки ціни на нафту на світовому ринку тепер низькі і в зв'язку з цим бюджетний дефіцит королівства становить 10 біл. річно.До того ж Савдійська Арабія зобов'язалася купувати американську зброю, і навіть на це ледве вистачає фінансів.

ПРЕЗИДЕНТ РОСІЇ Боріс Єльцин змусив до резиґнації заступника міністра оборони генерал-полковника Мятвея Бурлакова „з метою захисту чести збройних сил Російської Федерації, авторитету державної влади, у зв'язку з проведеними перевірками". Генерал М. Бурлаков дістав пост заступника міністра у серпні цього року, до того часу протягом чотирьох років він командував російськими військами в Німеччині. В останні два місяці вся російська преса пише про корупцію і словживання в армії, саме в її генеральській верхівці. Дев'ять російських вищих чинів уже сидять у тюрмі, п'ять подібних справ занаходиться ще в суді.Незалежні спостерігачі годяться в тому, що президент Б. Єльцин свідомо врятував від арешту теперішнього міністра оборони Павла Ґрачова. Притчетний до корупції міністер скористав з особистого приятелювання з президентом.

КАНАДСЬКИЙ МІНІСТЕР у справах громадянства та іміґрації Серджіо Маркі подав у Палату громад нову урядову програму в ділянці іміґрації, розраховану до 2000 року. Згідно з нею, Канада прийматиме не більше 215,000 іміґрантів річно. При цьому видатки, пов'язані із влаштуванням на новому місці, ляжуть на плечі або самих іміґрантів, або спонзорів, що їх запросили. Нова програма викликала не лише схвальні, але й критичні відгуки. Переважна більшість газет подкреслює, що іміґранти „вливають нову кров" у канадську спільноту, збагачують її соціяльне і духове життя, допомагають стимулювати економіку.

З НАЙБІЛЬШОЇ гаїтянської тюрми втікло понад 100 в'язнів, в тому числі колишні поліціянти, що чекали суду за брутальне ставлення до людей в роки панування військової хунти. За три роки правління генерала Рауля Седраса гаїтянська юридична система практично перестала існувати. Президент Жан -Бертран Арістід, який надавно вернувся у країну після трирічного вигнання, з допомогою американських військовослужбовців і дорадників прагне якнайшвидше відновити нормальну діяльність судів і тюрем, однак процес цей, на думку спостерігачів, буде дуже тяжким і довгим.

АМБАСАДОР Ватикану в Казахстані, нунцій Маріян Олліс під час зустрічі з казахським міністром охорони здоров'я Васілем Дев'ятком повідомив, що Апостольська Столиця прийняла рішення фінансувати будівництво великого шпиталю на території Казахстану.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00. Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Л. Кучма й українська діяспора

Перший у тисячолітній історії України народом обраний її президент Леонід Кравчук відвідав Ню Йорк ще тільки як голова тодішньої Верховної Ради України, перед референдумом, що відбувся 1-го грудня 1991 року. Він відвідав тоді у Бавнд Бруку покійного тоді ще тільки Митрополита Української Православної Церкви в Америці Мстислава і прийшов до української католицької церкви св. Юра у Ню Йорку. В його честь відбувся бенкет у престижевому нюйоркському готелі. Мав повне право стверджувати після повороту до Києва, що українська громада в Америці стрічала його з пошаною і прихильністю.

Теперішній президент Леонід Кучма познайомився тільки з деякими українськими діячами, громадянами Америки, відвідувачами в Україні, але щойно в минулому тижні стрінувся з ширшою українською канадською громадою, частинно в Оттаві і після того у Торонто, Вінніпегу і Едмонтоні. Приїхав Леонід Кучма до Канади у товаристві гурта своїх найближчих співробітників, між ними міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком. Підписав в Оттаві договір про приязнь і співпрацю України з Канадою, перевів розмови в різних актуальних для обох сторін справах і не від'їхав з порожніми руками, бо отримав 23 міл. дол. економічної допомоги і дальших 20 міл. дол. у формі кредитів, як і обіцянку 1.2 біл. дол. від „великої сімки".

Але ці міркування присвячені не першій дипломатичній подорожі Леоніда Кучми до американського континенту, а його першій зустрічі з заморською українською громадою.

19-го листопада ц.р. прибуде Леонід Кучма до Америки з офіційними відвідинами, діставши запрошення від президента Билла Клінтона, передане йому американським амбасадором у Києві. Вже у Вашінгтоні привітає його тамошня українська громада, а в Ню Йорку відбудеться на честь президента Кучми бенкет в одному із найкращих готелів 19-го листопада цього року.

Не йдеться тільки про вияв куртуазійних чемностей. Ідеться про дальше затіснення взаємин між українським материком, який діждався власної державної незалежности, та українськими заморськими земляками, що їх викинула з рідної землі історична доля. Це не пуста фраза. Українська ні від кого незалежна соборна держава переживає все ще свій дитячий вік із притаманними тому вікові недугами. Понад тримісячне урядування президента Леоніда Кучми виявило його дещо інший стиль і характер лідера, як це було в Леоніда Кравчука. Він, Леонід Кучма, прагматист, практик, говорить про реформи, про економіку і різні пов'язані з нею аспекти, склав уже на різних форумах заяви, які знайшли найкращий відгук в українській патріотичній громаді в Україні і діяспорі та розчарували тих, які бачили в ньому тільки колишнього технократа, який — на їх думку — повинен би орієнтуватися на північ, а не на власний нарід і Захід. Остання вістка з України добра: Соціялістична, переназвана так з Комуністичної, Партія висловила бажання (невідомо ще нам, в якій формі), щоби Леонід Кучма зрікся своєї президентири. Це комплімент для Кучми і ще одно потвердження, що Леонід Кучма ступає по правильному шляху, зокрема встановлення ні від кого незалежної державности, сприяння розвиткові української мови і культури. Коли Леонід Кучма перевірить сам, безпосередньо, як і чим живе українська діяспора — це напевно скріпить його духовий зв'язок з рідним народом в Україні та українською діяспорою, яка найщиріше бажає йому успіхів.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Микола Руденко

ЖОВТНЕВІ СМУТКИ

II

Але ж чи так це насправді? Крадуть, звичайно, та все ж не стільки, як дехто гадає. Тепловоз або краматорську машинерію на дачу не поцупиш і за кордоном не дуже куплять — там свого не бракує. А по Европах та Америках про Україну можна почути презирливі відгуки: вони, українці, навіть від албанців злиденніші. Що ж, це й справді так, але докорінні причини цього вельми драматичного явища мало кому зрозумілі. Ми ж, українці, маємо бути горді власним народом: у нас нерідко живуть на 7-10 долярів на місяць, а по людях навіть не видно, що вони бідують.

А злидні наші справді не на один рік. Навряд чи можна казати про перебудову промисловости – її не перебудовувати доводиться, а споруджувати наново. Було б нам легше, коли б ми робили це на вільному місці, не захаращеному заводами-монстрами, що ніколи не працювали на Україну й на людські потреби взагалі — працювали на страхітливу війну, отже на загальнолюдську згубу. Сьогодні нам навіть важче, ніж це було в сталінські п'ятирічки: тоді ми щось будували й вірили в наші новобудови, сьогодні ж ми лише руйнуємо. Віра вгасла, діяння наші здаються безглуздими або принаймні незрозумілими. А тут іще на додаток до збиткової промисловости маємо якщо не збиткове сільське господарство, то принаймні малопродуктивне. Його також належить перебудувати. На відміну від промисловости, його не можна призупинити й на рік — повториться рік тридцять третій. Отже перебудовуватися треба на ходу, не руйнуючи колгоспи, а приватизуючи землю й виробничий реманент зсередини — через паювання. Головне полягає в тому, аби це паювання було не канцелярсько-іграшковим, а справжнім, з добрими наслідками.

По суті, паювання вже відбулося, але воно лишилося тільки на папері, без будь-яких реальних наслід-ків. Треба віддати належне Президентові Л. Кучмі: він переконав навіть комуноконсерватора О. Мороза та його прихильників, що без приватизації земельних угідь, без розвитку фермерства ми не побудуємо незалежної України. А, може, й не переконав — саме життя, наше падіння на дно економічної прірви не дає іншого виходу. Соціялісти й комуністи, які становлять більшість у Верховній Раді, на своїх зібраннях крикливо засуджують Л. Кучму, проте в парляменті вони бодай пасивно підтримали президентську програму. Отже в Л. Кучми тепер розв'язані руки — він готує Указ про земельну реформу. Те, що Президент висловив у своїй програмі, переконує мене: Л. Кучма вірно бачить шляхи реформування колгоспно-радгоспної системи, її поетапного переходу до кооперативно-групового та індивідуального господарювання. Сьогодні 94% земельних угідь на Україні перебуває в державній власності, а через 2-3 роки у приватну власність (індивідуальний і груповий сектор) має перейти понад 60%. Дай Боже, аби це було зроблено якомога делікатніше, без трагедій та болісних втрат.

Росія і Туркменія вимагають від України повернення боргів за енергоносії, що становлять понад 3 більйони долярів. Якщо нам доведеться віддавати їх з тієї суми, котру пообіцяла „велика сімка", для перебудови економіки майже нічого не залишиться. Єльцин натякнув, що сплату боргів можна відкласти на 3 чи навіть на 5-7 років. Покищо це тільки натяк, але добре, що він є. Значно гірше виглядають вимоги Росії розплачуватися за борги нафтопереробними заводами та газовими трасами, що пролягли через Україну до Европи. Цілком зрозуміло, чим це нам загрожує.

Цими днями в Державній думі Російської Федерації відбувся виступ О. Солженіцина, який, на мою думку, матиме доволі помітні наслідки. Якби навіть це був не той, кого знають як легендарного руйнівника сталінського ҐУЛаґу, а хтось невідомий, то й тоді ця промова справила б на росіян велике враження — просто через те, що вона добре підготовлена й майстерно виголошена. Та й зовнішній вигляд О. Солженіцина справляє не абияке враження: величний патріярх, схожий на численних святих Російської Православної Церкви.

(Закінчення буде)

Вячеслав Брюховецький,
президент УКМА

НАДІЯ НА МОЛОДЬ

I

Коли в 1991 році ми, невелика група ентузіястів відродження Києво-Могилянської Академії як сучасного університету, почали активно діяти, то навіть не підозрювали, за яку відповідальну й складну справу беремося. І слава Богу! Бо якби тоді уявляли собі всі проблеми, що постануть перед нами, боюся, що не починали б.

Адже це не тільки створення модерної освітньої концепції університету на досвіді найкращих вищих шкіл світу. Це не тільки пошук фондів для здійснення самої концепції. Це не тільки повсякденна праця, щоб повернути історичну територію Києво-Могилянської Академії та будинки на ній. Це не тільки виснажливі в сьогоднішніх економічних та фінансових умовах ремонтно-реставраційні роботи. Це не тільки пошук людей, яким би під силу було здійснити такий грандіозний проєкт.

Це насамперед внутрішня боротьба із самим собою. Всі ми виросли в тоталітарних умовах, що наклали на нашу ментальність тяжкий відбиток. Треба було щогодини вичавлювати із себе стереотипи вчорашнього дня, а це нелегко дається, це часом болісно і навіть до відчаю тяжко. Але ми зуміли так жити в ці три роки і щиро вважаємо їх найщасливішими в своєму житті.

Сьогодні Національний Університет „Києво-Могилянська Академія" вважається найпрестижнішим вищим навчальним закладом на Україні. Нам вдалося його збудувати. Ні, ми зовсім не думаємо, що зробили все ідеально, ми свідомі багатьох своїх прорахунків, але намагаємося постійно їх поборювати, вдосконалюючи і систему навчання, і наші підходи до загальної побудови університету, і працю зі студентами. Звичайно, все це роблять конкретні особи, і тому найважливішим завданням від самого початку було розшукати таких людей і переконати їх працювати в академії. За три роки мені довелося звільнити з праці понад 150 осіб. Хтось просто не хотів працювати так, як вимагалося, хтось і не вмів так працювати, хтось розглядав Києво-Могилянську Академію виключно як щабель у своїй кар'єрі, хтось просто був байдужий до справи, за яку брався... Зате сьогодні ми маємо дієздатний колектив, який знає, що будує і робить це із глибоким внутрішнім переконанням.

Звісно, ми б нічого не зробили без справді всенародної підтримки. Осередки прихильників Києво-Могилянської Академії сьогодні налічують понад 4,000 членів. Користуючись нагодою, я хочу висловити глибоку вдячність українцям в ЗСА та Канаді, які надали нам дуже важливу фінансову допомогу. Без вас ми не мали б найкращих в Україні комп'ютерних кляс, багатої бібліотеки, кляси для вивчення іноземних мов, фізичної та геологічної ляборатορій, модерної друкарні, сучасно умебльованої залі засідань, Наукової ради і багато чого іншого, що закуплено за гроші, пожертвувані вами на відродження Києво-Могилянської Академії. Доземний вам уклін за це від усіх нас. Ваші імена вписані до Хвальної книги Києво-Могилянського Братства, що вічно зберігатиметься як одна з найбільших святинь відродженого завдяки народним зусиллям університету.

Сьогодні в Національному Університеті „Києво-Могилянська Академія" функціонує три факультети: гуманітарних, суспільних і природничих наук, на яких навчаються 628 студентів. Викладацький склад нараховує близько 150 осіб, з яких третина — професори, доктори наук, академіки. За два з половиною роки у нас викладали понад 60 професорів з десятка країн світу, багато з них — учені зі світовим іменем. У 1995 році ми плянуємо відкрити правничий факультет, а в 1998 — медичний факультет.

Пишаємося тим, що вдалося збудувати український університет. На превеликий жаль, серед усіх університетів України лише у нас всі виклади проводяться виключно українською мовою за винятком запрошених закордонних професорів, які навчають студентів англійською. Найбільша гордість УКМА — студенти. До речі, вони є з усіх без винятку областей України, а також із Криму. У нас вчилися і вчаться студенти з Канади, ЗСА, Німеччини, Польщі, Японії, Китаю, Фінляндії, Італії. І між іншим усі вони вивчають українську мову. Покищо таких студентів одиниці, але ми розглядаємо їх як потенційних популяризаторів нашої держави в своїх країнах. Наступного року ми завершимо будівництво гуртожитку для студентів і тоді зможемо приймати більше закордонних студентів, хоча основну увагу і в майбутньому зосереджуватимемо на підготові висококваліфікованих фахівців для нашої держави.

(Закінчення буде)

Костянтин Морозов

ДЕРЖАВОТВОРЧІ ЕЛЕМЕНТИ В УКРАЇНІ

II

2. Державотворчі елементи як основа об'єднання суспільства.

Такий шлях може початися з визнання, що нас як народ вкотре за нашу історію принижують провокуванням самим зруйнувати основи своєї державности. Так було, так є і тепер. Нас використовують у вирішенні проблем існування іншої держави. Нашими руками досягаються її інтереси. Якими не були б політичні погляди на механізми здійснення партійних програм, вважаю бажання бути господарем на власній землі тепер знаходить відгуки у розумах не тільки націонал-демократів, а і їхніх опонентів. Це є одним із елементів тої плятформи, на якій можуть бути узгоджені становища різних політичних угрупувань в інтересах побудови держави. Вважаю його одним із перших державотворчих елементів.

Другим із найважливіших елементів як складовою цього процесу може бути недопущення переростання соціяльного напруження у збройний конфлікт. Все, що до цього часу відбувалося навколо українських кордонів, переконує нас, що декому тільки й потрібно мати якийсь привід для рятувальних дій на нашій землі. Російські „миротворчі" війська діятимуть в Україні у цьому випадку як ніде інде, бо мета тих дій була б надзвичайною.

На жаль, припинення деяких з напрямів реформування української армії сприяє приваблению таких „випадків". Недопущення такої ситуації — єдиний варіянт уникнення громадянської війни. Думаю, що сьогодні в Україні це розуміють у всіх партіях.

Під час передвиборчої кампанії ідею забезпечення умов людського життя народу було включено у програми всіх без винятку кандидатів, всіх політичних партій і рухів. Тож її можна вважати третім об'єднуючим елементом загального процесу державотворення. Є деякі інші, що їх сприймають у більшості партій. Але ці три, на мій погляд, могли б створити базу для єдиної програми побудови держави, для узгодження політичної плятформи.

Хочу наголосити, що, на маю думку, саме на державотворчі елементи як фактор об'єднання суспільства в умовах формування політичної системи в країні, спирається сьогодні Президент України. Його патріотична програма, з якою він 11-го жовтня звернувся до Верховної Ради, передбачає єдине для всіх політичних сил державотворче становище. Якщо йде про мене, то сьогодні я маю підстави заявити про свою підтримку президентської програми. Сподіваюся, що під тиском ззовні вона не зазнає змін і саме такою ми будемо її виконувати. Той факт, що Верховна Рада при багатьох протилежностях у становищах різних фракцій, більшістю голосів схвалила програму Президента, свідчить про те, що Президентові вдалося створити умови для первинного об'єднання політичних сил в Україні. Важливо зазначити, що основою для такого наближення становищ стала ідея держави, що базується саме на тих єдиних для всіх державотворчих елементах.

Але всі ми усвідомлюємо, що виконання президентської програми розпочинається в умовах існування багатьох невирішених проблем, що, з одного боку, не можуть бути швидко розв'язані, а з другого — їхня наявність має активну анти-державницьку спрямованість. У багатьох з них рішення не можуть бути прийняті одноособово Україною. Росія ж на цей час створила умови залежности України відповідно до її ста-новища з тої чи іншої проблеми.

Через цю залежність маємо різні погляди на розв'язання тих проблем з боку наших громадян. Їхня думка формується не без участи самої Росії. Росією ж, як і відповідно до її участи, реакцією народу України, формується думка світової громадськости. Частіше за все Україну подають як таку, що не хоче погодитися на прості, всім зрозумілі умови свого існування. Чому б не затвердити прозорі або пунктирні кордони? Чому не віддати ядерну зброю? Або скільки можна протидіяти російським намаганням розв'язати проблему Чорноморської фльоти? Чому Україна не підписує угоду про економічний союз? У чому проблема двомовности, або подвійного громадянства? — Все це створює ситуацію нерозуміння українського положення, а дехто, спекулюючи на цьому, подає Україну як державу недемократичного характеру.

3. Справедливість українського становища.

Наше становище до багатьох з цих і інших питань декому може здаватися політичною реторикою, або ж амбіціями людей, що їх обороняють. Останнім часом, даючи позитивні прогнози українсько-російським відносинам, деякі політики в Росії і у нас в Україні називають ці проблеми не більше як „штучними нашаруваннями" у тих відносинах. На мою ж думку, вони є доленосними для нашої держави і значною мірою визначальними: бути взагалі Україні державою, чи разом із її кордонами наша державність буде настільки прозорою, що її не захочуть і помічати.

Оцінюючи значення цих питань для України саме таким, виходжу із розуміння необхідности для нашої держави жити в злагоді із сусідами, бачу і важливість перш за все тої злагоди у відносинах з Росією, розумію й інтереси нашого сусіда і бажання якнайскорше їх задовольнити, відчуваю і критичність ситуації для України, що обмежує її можливості маневрувати. Але ми всі знаємо нашу історію: не вистоїмо тепер, не повернемося вже, мабуть, ніколи. Тому перш за все, і скажу більше, понад усе — держава. Спочатку вирішення всіх питань, що визначають державний статус України, гарантують її удосконалення.

(Продовження буде)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ
Яр. Климовський

Пам'ять про П. Андрусіва широко лунає в Україні

У цій статті згадаємо св. п. Петра Андрусіва в дещо іншій формі. Про нього, як одного з найвидатніших українських мистців-малярів, я вже неодноразово писав у формі пресового повідомлення.

В Україні при кінці 1993 року фірма „Олір" видала „Український історичний календар" на 1994 рік. Кожний місяць оцього стінного календаря має якусь кольорову історичну картину Петра Андрусіва. З уваги на те, що пишемо про історичний календар, у статті згадаємо лише дев'ять історичних картин. Опустимо „Фаетон", „Кирила Кожум'яку" й „Велеса", що є в останньому чвертьріччі, тобто в місяцях жовтень, листопад і грудень.

Над січнем пишається „Хрищення Руси-України" (988). Хрищення Руси-України довершив київський князь Володимир Великий (980-1015). Щоправда християнство поширювалося в Україні вже кілька віків, так сказати б, повільною ходою. 988 року князь Володимир оголосив: „Хто не зайде на ріку, багатий чи вбогий, жебрак чи робітник, то мені той противником буде". І кияни та всі русичі послухали свого князя. Відтоді охрещена Русь-Україна стала повноправною державою в сім'ї християнських народів.

Над лютим теж багатолюдна картина — „Французькі посли у князя Ярослава Мудрого". Князь Ярослав Мудрий (1019-1054) завершив становлення могутньої держави Руси-України. За його правління впроваджено книгу законів „Руську правду", збудовано великий храм св. Софії в столичному Києві. Він підтримував зв'язки з багатьма королівськими дворами країн Заходу і Сходу.

Над березнем — „З'їзд князів". „Пощо губимо руську землю, зводячи ворожнечу між собою? Вороги руйнують нашу землю і радіють, що боротьба між нами триває ще досі... Віднині будьмо однодумці і обороняймо руську землю!" („Літопис Руський").

Над квітнем — багатолюдна картина „Княжа пристань у Києві". З давніх-давен Київ, столиця Руси-України. Це столичне місто, як і більшість тогочасних міст, поділялося на дві частини: верхнє — Гора з укріпленим городищем, княжими палатами. Тут мешкала знать, державна адміністрація та дружина, яку згодом названо прибічною ґвардією. Долішнє місто — Поділ, де жили ремісники та купці. Воно спускалося по дніпровому схилу від Гори до пристані, куди причалювали торгові кораблі. Саме біля пристані вирувало „торжище" — найбільший із восьми ринків Подолу. Тут можна було придбати будь-який товар. Сюди за покупками та розвагами приходили всі кияни — і з Гори та з Подолу.

Над травнем — „Сватання Анни Ярославни". У цій багатолюдній картині Петра Андрусіва показано, що великий київський князь Ярослав Мудрий вступив у династичні зв'язки з багатьма европейськими королівськими дворами. Його дружиною була шведська принцеса Інґеґерда, син Із'яслав мав за жінку сестру польського короля Казимира Ґертруду, донька Єлисавета вийшла заміж за норвезького короля Гарольда Суворого, Анастазія — за угорського короля Андраша І, Анна стала дружиною французького короля Генріха І. Анна Ярославна з 1049 р. — королева Франції. З її іменем пов'язана передача з Києва Євангелія, на якому присягали французькі королі. В її королівському гербі був тризуб. Зберігся її підпис кирилицею — найдавніша рукописна пам'ятка та перший український автограф.

Над червнем — „Бій Ігоря з половцями". „Ігор на Дін військо веде... Русичі поля широкі червоними щитами перегородили, добуваючи собі честі, а князеві слави". („Слово о полку Ігоревім").

Над липнем — багатолюдна картина „Зустріч гетьмана Івана Мазепи з Костем Гордієнком". Гетьман Іван Мазепа (1687-1709) зробив спробу повернути незалежність Україні. Дипломатичним успіхом гетьмана було привернення на свій бік запорожців на чолі з кошовим отаманом Костем Гордієнком.

Над серпнем — „Бій під Конотопом". „8 липня 1659 р. козацьке військо під проводом гетьмана Івана Виговського в завзятому бою розбило російську армію князя Трубецького під Конотопом. Після довгих років воєнних перемог на різних теренах бойових дій, Москва вперше зазнала такої відчутної поразки".

Над вереснем — „На дворі гетьмана Розумовського". Останнім гетьманом України був Кирило Розумовський (1750-1764). В останні роки правління він мало займався українськими справами, присвячував весь час своєму двору в глухівській резиденції.

Петро Андрусів народився 2 липня 1906 року в Західній Україні. Закінчив Академію Мистецтв у Варшаві. Був викладачем у варшавській Вищій Архітектурній Школі. 1947 року еміґрував до ЗСА. Сімнадцять років працював ілюстратором в Управі міста Філядельфії. Був викладачем Української Мистецької Студії, її співосновником і членом редакційної колеґії „Нотатки з мистецтва". Видатний живописець історичних тем із княжої та козацької епох України. Остання його монументальна картина „Хрещення Руси-України".

Хто міг подумати, що стінним календарем з кольоровими копіями картин Петра Андрусіва можна провести на цілу широчінь усвідомлення, що ми, українці, ще перед прийняттям християнства мали свою сильну, ні від кого незалежну державу. Згодом династичним порядком проникали великий обшир світу, чого доказом такі картини: „Французькі посли у князя Ярослава Мудрого" чи „Сватання Анни Ярославни". Чи не доказом нашої хоробрости є картина „Бій під Конотопом"? Виданим в Україні календарем створюється враження, наче б видатний мистець-монументаліст і баталіст Петро Андрусів ще продовжував творити високомистецькі великого формату історичні картини та був серед нас.

Добродійний бенкет українських шкіл

У чарівну осінню неділю, 16-го жовтня ц.р. відбувся доброчинний бенкет українських шкіл Непорочного Зачаття в Дітройті.

Святкування почались о годині 10-ій вранці Архиєрейською Літургією, яку відправив Владика Іннокентій Лотоцький , ЧСВВ, у співслуженні о. пароха Максима Кобасюка, ЧСВВ, о. шамб. Степана Хребти та о. Роберта Лукавого, ЧСВВ. Співав чудово хор церкви Непорочного Зачаття під диригентурою Павла Оначука та ціла церква була заповнена студентами, батьками і вірними.

О год. 5-ій по полудні розпочався доброчинний бенкет у приміщенні Українського Культурного Центру. Майстром церемонії був абсольвент Нашої Школи адвокат Юрій Ласка, який гарно і достойно перевів програму бенкету та відчитав надіслані привіти та побажання.

Учні середньої школи Марія Костера та Ілля Ксенос вітали гостя Владику І. Лотоцького теплими та щирими словами, а Наталія Лаврин та Андрій Кущак склали привіт та китицю троянд від учнів початкової школи.

Хор середньої школи під вмілим керівництвом музичного керівника та диригента Христини Липецької прекрасно виконав такі пісні: „Вечірня пісня", слова і музика Л. Ященка; лемківська народна пісня „Ой не сама, не сама" та американська народна пісня „Down in the valley" музика Л. Е. Ваттерса. Фортепіяновий супровід — Марія Лончина-

Владика І. Лотоцький

Лісовська. Ентузіястично прийняли присутні та винагородили щирими оплесками.

Все своє життя Владика Лотоцький був прикладом служіння Церкві і рідному народові. Владика у своєму теплому і щирому слові висловив глибокі думки. Він підкреслив, що релігія — це дуже важливий чинник у вихованні молоді, що без Христа і Церкви життя стає пустим. Родина — це немов наша церква. Найкраща наука у вихованні молоді — це добрий приклад батьків.

Стоячою овацією присутні дякували Єпископові за його повчаючі слова.

І знову знайшлись жертвенні люди-добродії і спонзори, як також гості, що своєю участю забезпечили продовжування та існування нашої школи. Велике признання належить тим, що завжди несуть церковний, громадський і шкільний обов'язки. Честь і слава тим абсольвентам середньої школи Непорочного Зачаття, що були присутні на бенкеті та беруть активну участь у церковно-громадському житті.

Бенкет відкрив молитвою о. Вернард Панчук, ЧСВВ, парох церкви св. Йосафата. На закінчення про підсумки святкувань говорив о. ігумен Максим Кобасюк, ЧСВВ, парох церкви Непорочного Зачаття, до якої належать обидві школи — це матірна парафія наших шкіл. Він дякував усім присутнім за участь у бенкеті та моральну і матеріяльну підтримку для наших шкіл.

Імпрезу закінчили молитвою, яку перевів о. канон. Вейн Ручгій.

Христина Годів-Юзич

В Україні
(З інформацій УНІАР)

КИЇВ. — Тут за санкцією генерального прокурора України затримано слідчого з особливих важливих справ Генерального Прокурора Валерія Ранського. Проти нього порушено карну справу за статтею 165 Карного кодексу України, що стосується зловживання владою. Справу розслідує Головне слідче управління Генеральної Прокуратури.

ЛУГАНЩИНА. — Область вівідав командуючий Одеською військовою округою генерал полковник Володимир Шкиденко. Він прибув з метою розслідування трагедії: перекинувся військовий автомобіль, на якому їхали 48 вояків. Чотири з них згинули відразу. Інші у важкому стані доставлені у шпиталь.

ХАРКІВ. — Рада ветеранів Управління внутрішніх справ области запропонувала допомогу у боротьбі зі злочинністю, а також у вихованні молодих правоохоронців. Ветерани хочуть використати свої знання і досвід для допомоги міліціянтам. Вирішено відновити діяльність рад ветеранів у районах, створити власний фонд допомоги пенсіонерам, музей УВС та встановити в обласному центрі пам'ятник міліціянтам.

ЛЬВІВ. — Тут у Львівському Національному Музеї відкрилася виставка „Японські ляльки", яка пізніше вирушить до Києва. Виставку організували амбасада Японії в Україні. На відкритті виставки радник амбасади Тацухіко Касан зауважив, що виставку вирішено показати саме у Львові тому, що уряд Японії має намір активно співпрацювати і розвивати культурні та економічні зв'язки із західньою Україною. На виставці 92 ляльки відображають різні аспекти життя, побуту, вірувань, традиції японського суспільства. Виготовлені вони переважно з дерева, паперу, тканини чи глини.

ДО ЗВІДОМЛЕННЯ ЛІКВІДАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ, ЩО ДІЯЛА В ПЕРІОД ПЕРЕД ПЕРЕДАЧЕЮ УПОВНОВАЖЕНЬ ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ І ПІСЛЯ АКТУ ПЕРЕДАЧІ УПОВНОВАЖЕНЬ ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ ВЛАДІ УКРАЇНИ

Після появи в пресі Канади і ЗСА звідомлення Ліквідаційної комісії надійшли від членів Президії УНРади та жертводавців запити щодо фінансових даних із праці комісії в періоді між Надзвичайною сесією УНРади 10-го скликання і актом передачі уповноважень ДЦ УНР в екзилі владі незалежної української держави (24-го серпня 1992 року в Києві).

Задля ясности та повноти інформації про дії Робочої комісії з трьох осіб, обраної 11-го липня 1992 року, доповнюємо її. Цей період, як згадано вже в опублікованому звідомленні, охоплював підготову до передачі повноважень в Києві в першу річницю проголошення незалежности України.

1. Підготова і зголошення делеґації ДЦ УНР в екзилі до Києва та її поїздка на акт передачі уповноважень ДЦ УНР в екзилі владі незалежної України; поїздка була частинно фінансована касою ДЦ УНР в екзилі.

У підготову до акту передачі входить: підготова атрибутів влади ДЦ УНР — прапора, печаті, оправа грамоти; відповідна оправа портретів усіх президентів УНР та висилання їх, селекція архівних матеріялів (копій) на виставку Історичного Музею в Києві, включно з висиланням поштою „експрес", що дає цифру 25.864. 03 дол.

2. Виготовлення альбому будівничих і чільних діячів УНР і ДЦ УНР та генералітету Армії УНР і грамот для осіб, що своєю працею причинилися до зросту діяльности ДЦ УНР, а також для військовиків, що боролися за волю України: 2,048.92 дол.

3. Закуп 400 примірників книжки Михайла Грушевського, виданої д-р Любомиром Винарем, що очолює Українське Історичне Т-во та очолював Академічну Раду при Уряді УНР в екзилі; закуплені книги вислано як дар для кожного депутата Верховної Ради України: 6,077.75 дол.

4. Підготова, пакування і висилка архівних матеріялів до загального Архіву ДЦ УНР в Оттаві (14 пачок матеріялів): 1,142.08 дол.

5. Адміністративні кошти, бюрові кошти (різні): 4, 156.30 дол.

6. Утримування Дому ДЦ УНР за цей період і конечні ремонти: 3,018.63 дол.

Отже, із стану каси на час Надзвичайної сесії УНРади 10-го скликання (14-15-го березня 1992 року): 65,982.41 дол. до часу передачі уповноважень ДЦ УНР в Києві (24-го серпня 1992 року) залишилося сальдо: 14,434.22 дол., подане вже в звідомленні Ліквідаційної комісії, що діяла в складі трьох осіб, згідно з постановою з 11-го липня 1992 року.

Прибутки за звітний час були: 19,675.82 дол.

Зазначуємо, що кошти підготови збірника „ДЦ УН-Республіки в екзилі" до друку враховані в адміністративні видатки в обох періодах: перед актом передачі і після акту передачі уповноважень.

Кошти ж самого друку книги (495 стор., в твердій оправі, тираж 50,000 примірників) не входять у подані звідомлення, бо ті видатки були покриті фондами дару Фундації ім. С. Петлюри і Фундації Родини Фещенко-Чопівських.

В надрукованому попередньо у пресі звідомленні було помилково подано назву: Найвища державна контроля. Повинно бути: Найвища контрольна рада.

Члени ліквідаційної комісії:
Д-р Степан Ворох
Інж. Юрій Іхтіяров
Д-р Наталія Пазуняк

ПАРИЗЬКИЙ ТИЖНЕВИК „Парі-Матч" оприлюднив сенсацію, що стосується приватного життя президента Франсуа Міттерана. Виявляється, він має двадцятирічну позашлюбну дочку Мазарін. Втім, в журналістичних колах про це говорили вже давно, але „чорним по білому" написали аж тепер, коли й сам Ф. Міттеран цього вже не приховує. Президент добуває останніх півроку своєї прощальної каденції і прагне хоч накінець ощасливити Мазарін батьківською увагою. Він брав її з собою на офіційну візиту в Південну Африку, а нещодавно Мазарін була присутня в Елизейському палаці на церемонії в честь японського імператора і його дружини.

МІЛЬЙОН підписів за відновлення в Росії монархії має намір зібрати до 7-го листопада Партія більшости. З цією метою організовано загальноросійську кампанію під гаслом „подарунку партії до роковин жовтневого перевороту". Вже до 17-го жовтня, коли почалася візита королеви Великобританії Єлизавети II в Росії, було зібрано понад 800,000 підписів. Відтак Партія більшости, на думку її лідера Вячеслава Ґречнєва, доможеться проведення загальнонаціонального референдуму в питанні відновлення російської монархії.

В 40-ий ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого найдорожчого МУЖА, БАТЬКА, і ДІДА
бл. п.
ВОЛОДИМИРА ГОРДИНСЬКОЮ
що відійшов у вічність 1 жовтня 1994 р.

ПОДЯКА

В імені сім'ї
св. п.
ВОЛОДИМИРА ГОРДИНСЬКОГО

висловлюємо нашу глибоку вдячність рідним, приятелям і знайомим, які прибули на похоронні відправи, щоб віддати останню пошану покійному і провести його в останню дорогу.

Наша сердечна подяка о. Богданові Лукієві, який приїхав здалека і о. Леонідові Малькову за похоронні відправи та за теплі слова. Дякуємо о. Франкові Шадякові і Владиці М. Вівчареві за духовну опіку і Марійській Дружині при українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя за невтомні молитви продовж минулого року. Дякуємо Б. Яремкові за відчитання Апостола під час похоронної Служби Божої.

Дякуємо тим, котрі вшанували пам'ять покійного теплими словами після Парастасу і на тризні:

д-р Мирослав Прокоп	мгр Володимир Баранецький
д-р Андрій Петрух	Ольга Кузьмович
д-р Зенон Матківський	Надія Матківська
д-р Адріян Баранецький	Дарка Юрчук

Висловлюємо особливу подяку О.Кузьмович за повідомлення і дописи в пресі, дякові М. Стащишинові за чуйне ведення хором внуків покійного на похоронних відправах, С. Заяць і М. Гельбіґ за переведення збірки, М. Яремкові і Р. Міляничеві за фільм, всім, хто в часі нашого родинного горя виявив готовість помогти та за щирі вислови співчуття особисто, листовно, чи телефонічно. Дякуємо похоронному заведенню Литвин і Литвин за гідне переведення похорону.

Сердечно дякуємо рідним, приятелям, і знайомим покійного за молитви, квіти, вияви співчуття, та пожертви на Служби Божі і добродійні цілі.

В пам'ять св. п. Володимира Гординського зложили:

Служби Божі:
Софія Андрушків, Люба Батка, Люба Біловщук, Йосиф і Марія Винарчук, Осип і Ярослава Гапій, Осип і Ірена Голинські, Ірена Гошовська з родиною, Кость і Галина Гречак, Павлина Дереш, Ольга Івасечко, о. Юліян Катрій, Мар'яна Клебан, Роман і Ольга Кобрин, Надія Ковальчук, Михайло і Анна Козопа, Олег і Оленка Колодій, Надія Корчагін, Богдан і Анна Кравчук, Мілько і Леся Ласій, Ілона Левицька з родиною, Олександер і Аліна Лісевич, Ігор і Оля Луків, Христя Лущик з родиною, Ярослав і Марія Макарушка, Василь і Надія Маличі, Роман і Марія Павлишин, Юрій і Божена Полянські, Марія Семанишин, Сестри Василіянки, Ірена Сигалів, Стефан і Володимира Сливоцькі, д-р Христя Сливоцька, д-р Юрій і Марго Смішкевич, Юрій і Оксана Станько, д-р Юрій і д-р Люба Стефанівські, Зенон Терлецький, Ярослав і Таїса Туринські, Лариса Фолк з Петром, Роман і Віра Чапельські, Теодор Чіх, Ліза Шашаровська-Ланно, Марія Юркевич, родини Юрчук і Тушек з Торонто, Мирослав і Михайлина Юрчук, Ярослав і Ірена Яворські, Юрій і Орися Яцусь. *Marion Aherne, Dr. Terence & Ellen Aherne, Catholic Medical Mission Board, Rosemary Castelo, Ann Flynn, Pat Kierney, Jo Ann Kulkurski, Ann Milewicz, Esther Monteverde, Mt. St. Mary Academy, Oak Knoll Mothers' Club, Julius & Anneliese Renz, Shrita Smith.*

Квіти:
Dr. Tessie Otero-Truitt, Esther Sanchez, Maria Davila, Dr. Herbert and Joanne Speigel,
д-р Богдан і Ірена Гординські, Дарія Каранович, Жан і Лада Кая, д-р Надія Кмета зі синами, Петро і Олена Лісевич, Софія, д-р Марко і д-р Людмила Олесницькі, Роман і Марія Павлишин, Крис і Лариса Толивер.

На розвиток лябораторії у львівському шпиталі для дітей Чорнобиля
(пожертви зложені під час похоронних відправ та ті, що наспіли на адресу Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля (CCRF - Dr. V. Hordynsky Lab Fund 272 Old Short Hills Road, Short Hills, NJ 07078)
до 31 жовтня, 1994 р. разом: 8,550.00

400.00 дол.
Внуки: Доріян, Лада, Дарка, Адам, Миколая, Дора, Діяна, Лариса

250.00 дол.
д-р Микола і Христина Баранецькі, Ігор і Ксеня Гапій, Тамара Гординська, д-р Богдан і Ірена Гординські, д-р Зенон і Надія Матківські, Стефан і Володимира Сливоцькі, Іриней і Оленка Юрчук.

200.00 дол.
мгр Володимир і Христина Баранецькі, Дарія Каранович.

150.00 дол.
Ірина, Ігор, і Христина Гошовські, Жан і Лада Кая, Кристофер і Лариса Толивер, д-р Тарас і Люба Шегедин.

100.00 дол.
Dr. Terence & Ellen Aherne, Роман і Світляна Андрушків, Ольга, д-р Олег, і Левко Бачинські з родинами, Євдокія Блавацька, Омелян і Марійка Гельбіґ, Марія Гладка, Богуслава Гнатів, Олесь і Ірка Кузьма, Ольга Кузьмович, Анна Ортинська-Рибак, Юрій Савицький, Люба Слоневська з родиною, Ольга Смаль, д-р Андрій і Маргаріта Стефанівські, Роман і Клавдія Стефанюк, Нестор Ходновський, Ярослав і Ольга Чипак, Микола і Оксана Яремко, Стах і Марта Ярош.

50.00 дол.
Юрій і Рома Богачевські, Леонард і Христя Бонакорса, Богдан і Ісидора Боярські, д-р Андрій і Валерія Бурачинські, Богдан і Мирослава Бурачинські, Квітослава Бушнель, Джозеф і Таня Віна, Осип і Ярослава Гапій, Нестор і Лариса Голинські, Осип і Ірена Голинські, Христина Голубець, Ліда Гура, Петро і Людмила Дармограй, Володимир і д-р Люба Дзінгала, Юрій і Олена Кисілевські, Галя Клим, Наталія Кравчук, Богдан і д-р Марія Крамарчук, Мирослав і Ніна Кульчицькі, Тарас і Ірена Кульчицькі-Цмайло, Орест і Іванна Лисинецькі, Орися Лончина, д-р Ярослав і д-р Лідія Ляшевич, Надія Мандрусяк, Ростислав і Галина Мілянич, Нестор і Іванна Олесницький, Іван і Наталія Олексин, Таня Пастушенко, Ярослав і Надія Пастушенко, Оксана Рак, Мирослав і Галя Раковські, Юрій і Олександра Раковські, Богдан і Марія Робак, Марія Савицька, Осип і Наталія Сигіда, Ярослав і Тамара Сидоряк, д-р Юрій і д-р Люба Стефанівські, д-р Еміліян і Магда Тиховські, Юрій і Христина Ференцевич, Андрій і Христя Храпливі, д-р Богдан і Богданна Худьо, Марія і Євгенія Цісик, Володимир і Ліза Чепіль, д-р Богдан і д-р Софія Шебунчак, Мирослав і Михайлина Юрчук, Богдан і Іванна Яців.

40.00 дол.
Євстахія і Мотря Мілянич, д-р Мирослав і Люба Прокоп, Зенон Терлецький.

35.00 дол.
Мілько і Леся Ласій.

30.00 дол.
Ярослав Бобак, Володимир і Ліда Величковські, Марта Гапій і Дарія Мельник, Орест Дутка, Іриней і Анета Коваль, *Richard & Alicia Rehl.*

25.00 дол.
Оксана Бачинська, Таїса Богданська, Михайло Боднар, Татяна Бутович, Зеновія Воробець, Сергій і Карен Гошовські, Василь і Христя Гнатів, Кость і Галина Гречак, Михайлина Думин, Ігор і Надія Загайкевич, Ольга Кобзяр, Роман і Бронислава Ковалів, Михайло і Люба Лесько, Василь і Ольга Наковечні, Юрій Олесницький, Євген і Марія Пащин, Ярослав і Марія Тимочко, Луїс і Богданна Феліціяно, Ігор і Надія Хома, Ірена Яворська, д-р Олександер і Дарія Якубович, UNICO National - Orange/W.Orange Chapter, Кружок Матерів школи св. Івана в Нюарку.

20.00 дол.
Олександер і Ірена Білевич, Софія Бішко, Оксана Винарчук, Андрій Воробець, *Myrtle Henderickson*, Дора, Олекса і Петро Горбачевські, Войтек і Марта Кашніца, Володимир Ковблянський, Віра Левицька, школа св. Івана Хрестителя в Нюарку.

15.00 дол.
Євген і Стефанія Бренич, *Ruth Schaaf.*

10.00 дол.
Jan & Judith Gorbaty, Іван і Катерина Іванчук, Олександер і Аліна Лісевич, Василь Микитюк, Люба Турчак.

5.00 дол.
Стефанія Презимирська, *David & Marilyn Rosel.*

На Український Музей
100.00 дол. д-р Юрій і д-р Люба Стефанівські, Ярослав і Ольга Чипак.
50.00 дол. д-р Теодосія Крупа

На Фонд Допомоги Україні
100.00 дол. д-р Дарія Мициюк

На Видавничий Фонд св. п. Святослава Гординського
100.00 дол. Марія Гладка

На церкву св. Івана Хрестителя в Нюарку
100.00 дол. Володимир і Ярослава Трембіцькі

Sloan Kettering Cancer Research
50.00 дол. Маркіян Соневицький

Ми щиро вдячні рідним, приятелям, і знайомим за участь в похоронних відправах, та за молитви, прощальні слова, вислови співчуття, і щедрі пожертви в пам'ять покійного. Нехай Бог винагородить кожне добре діло.

З вдячністю,

Дружина Тамара
Доньки: Оленка Юрчук
Ксеня Гапій
Христина Баранецька

Відзначуючи із глибоким болем у серці п'яту річницю смерти

СЛ. П.
ЯРОСЛАВА-МОРТКА РАКА

29-го липня 1908 — 8-го листопада 1989 р.
нашого найдорожчого ДРУГА, БАТЬКА, БРАТА, ДІДА і ШВАГРА

Просимо рідних і друзів зберегти його в пам'яті, а в молитвах просити за спокій душі покійного.

ДОРА БІЛЕНЬКА РАК з родиною.

Ділимося сумною вісткою з приятелями та знайомими, що в суботу, 8-го жовтня ц.р. упокоївся в Бозі на 92-му році життя в Торонто, Канада

бл. п. д-р
ВОЛОДИМИР ПАСІЧНЯК

ПОХОРОН ВІДБУВСЯ в середу, 13-го жовтня, з катедрального храму св. свящ. Йосафата.

Горем прибиті:

дочка	—	ТАМАРА з мужем д-ром ЕВГЕНОМ ВОЛОЩУКОМ
внуки	—	ВОЛОДИМИР з дружиною ОКСАНОЮ
	—	ЕВГЕН, МАРІЯНА і МАРКО
правнучка	—	АЛЕКСАНДРА

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

Прошу змінити мою адресу

❑ „Свободи"
❑ "The Ukrainian Weekly"
❑ „Веселки"

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС)
Ім'я і прізвище
Адреса

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище
Адреса

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

В Україні

(З інформацій УНІАР)

РІВНЕ. — У місті, в районі Басового Кута, відкрито пам'ятник членам ОУН, воякам УПА — усім тим басовкутським юнакам і дівчатам, які в роки визвольної боротьби пішли захищати Україну й загинули. У Свято-Троїцькому храмі відправлено Молебень, після якого відбувся хресний хід вулицями та віче-реквієм. На вічу виступили колишні підпільники, зв'язківці і родичі загиблих.

ЄВПАТОРІЯ. — Тут відбулася конференція українських громад західнього регіону півострова. Обговорено ситуацію в автономії та намагання шовіністичних угрупувань Росії викликати нестабільність у Криму. Делегати конференції ухвалили звернення до Верховної Ради і Президента України з вимогою розв'язати Верховну Раду Криму, зліквідувати в автономії президентуру. Обрано делегатів на наступний конгрес українців Криму, який відбудеться 17-го грудня в Симферополі.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ. — Прем'єр-міністер України Віталій Масол зустрівся тут з директорами металюргійних підприємств Дніпропетровської, Донецької, Луганської і Запорізької областей. Під час зустрічі обговорено питання щодо структурної перебудови галузі. Директори запропонували зі складу Міністерства Промисловости виділити міністерство металюргії і розмістити його в Дніпропетровському. В. Масол підтримав пропозицію, а після зустрічі ознайомився з будівництвом мосту через Дніпро та відвідав радгосп „Чумаки".

СИМФЕРОПІЛЬ. — Тут на зборах представників робітничих колективів Симферополя, організованих комуністами, піддано різкій критиці доповідь Президента України Леоніда Кучми у Верховній Раді України 11-го жовтня. Перший секретар Компартії Криму Леонід Грач закликав до консолідації комуністів і профспілок і спільних дій проти курсу, який проводять Уряд, Верховна Рада та президент Криму.

На музичному горизонті

Симфонічна оркестра Дірборну відкрила свій 33-ій сезон 30-го вересня ц.р. у Фордсон авдиторії в місті Дірборн, Миш., осідку автомобільного велетня Форда. На гостинний виступ запрошено Володимира Щесюка, дириґента симфонічних оркестр в минулому, а тепер дириґента симфонічної оркестри Лівонії, Миш., скрипаля симфонічної оркестри міста Воррен, Миш. Він член спілки професійних музик, дириґент хору „Ватра" при Українському Центрі у Воррені та хору при церкві св. Йосафата.

В. Щесюк

В програмі концерту були твори американських, вірменських і східньоевропейських композиторів. Маестро Щесюк, як критики признали, „має певну руку і ясний образ твору, сполучені із свіжістю інтерпретації. Це було вповні задовільне виконання і вияв досконалого знання музичної драматургії".

Перший твір — це три танки із балету „Ґаяне" Арама Хачатуріяна, включно із танком шабель. Твір спопуляризований Артуром Фідлером і Бостон „Попс" оркестрою. Слідували селекції із „Родео" „Коррал ноктюрн" і „Букару голідей" Арона Копленда. „Рапсодії ін Блю" Джорджа Ґершвіна із пяністом Валідом Гврані, із Енн Арбор, Миш, який тішиться доброю репутацією в американській громаді, захоплював публіку своєю віртуозністю.

Перший твір після перерви був Олександра Бородіна „Половецькі танки" з опери „Князь Ігор". Вибрані твори із „Вест Сайд Сторі" Леонарда Бернстіна публіка прийняла дуже ентузіястично. Стоячі овації не вгавали довгий час, вимагали наддатків. Заля на 1,000 осіб вщерть виповнена.

У програмі концерту була подана коротка біографія В. Щесюка. Українська громада численно прибула на концерт і дала йому моральну підтримку. Це вперше українець дириґував Симфонічною оркестрою Дірборну. Щесюка зразу заанґажовано на численні майбутні виступи. Американські музичні критики кількакратно відмітили великий успіх цього концерту.

Ярослав Дужий

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ,
18-го листопада 1994 р.

ПАССЕЙК, Н.Дж. Місячні збори 42-го Відділу Т-ва ім. Тараса Шевченка відбудуться в УНДомі при 237 Hope Аве. Є важні справи, просимо членів взяти чисельну участь. Приєднуйте нових членів до Українського Народного Союзу. — **В. Марущак, рекр. секретар.**

✻ ПРАЦЯ ✻

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻

